

6 Μαρτίου, 1989

(ΠΙΚΗΣ, Δ/στής)

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 161/88
και 265/88).

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Σχέδιο υπηρεσίας — Ερμηνεία και εφαρμογή — Το ακυρωτικό Δικαστήριο δεν επεμβαίνει αν η ερμηνεία που δόθηκε ήταν εύλογα δυνατή στην Ε.Δ.Υ. — Νομική θεμελίωση του κανόνα αυτού.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Αξιολόγηση από προϊστάμενο Τμήματος — Δεν έχει την ίδια βαρύτητα, όπως οι συστάσεις του — Η Ε.Δ.Υ. δεν έχει υποχρέωση ειδικής αιτιολογίας, γιατί δεν υιοθέτησε την αξιολόγηση του προϊσταμένου του Τμήματος ως προς την απόδοση των υποψηφίων.

15 Στη περίπτωση αυτή το σχέδιο υπηρεσίας προέβλεπε ότι: Μεταπτυχιακός τίτλος σε κατάλληλο θέμα και πείρα στα καθήκοντα της θέσης, θεωρούνται πρόσθετα προσόντα. Η Ε.Δ.Υ. θεώρησε ότι κατοχή ενός από τα δύο εν λόγω προσόντα ήταν αρκετή για να προσδώσει στον κάτοχο το πλεονέκτημα.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο συμφώνησε με την πιο πάνω ερμηνεία. Το Δικαστήριο τόνισε ότι το σχέδιο υπηρεσίας αποτελεί κατ' ουσίαν πράξη νομοθετικού περιεχομένου, η οποία κατ' εξαίρεση θεσπίζεται από την εκτελεστική εξουσία. Και πάλιν κατ' εξαίρεση και λόγω της φύσεώς του η ερμηνεία του θεωρείται ότι υπάγεται

κατ' εξοχή στην αρμοδιότητα του διορίζοντος οργάνου.

Εν τέλει το Ανώτατο Δικαστήριο, εφαρμόζοντας τις νομικές αρχές, που εκτίθενται στα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα, απέρριψε την αίτηση ακυρώσεως.

5

Η αίτηση ακυρώσεως απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

10

Der Parthogh v. C.B.C. (1984) 3 C.L.R. 635,

Frangoullides and Another v. Public Service Commission (1985) 3 C.L.R. 1680,

15

Lambis and Others v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 130,

Ektorides v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 2198,

20

Christoudias v. The Republic (1984) 3 C.L.R. 657,

Avraam v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 2321,

Republic v. Panayiotides (1987) 3 C.L.R. 1081,

25

Andronikou and Others v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1237.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας με την οποία τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα διορίστηκαν στη θέση Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων στην Βουλή των Αντιπροσώπων αντί των αιτητών.

30

Α.Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην υπόθεση Αρ. 161/88.

35

Σ. Στυλιανίδης, για τον Αιτητή στην υπόθεση Αρ. 265/88.

40

Α. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

ΠΙΚΗΣ, Δ: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Το επί-

45

5 δικο θέμα είναι η εγκυρότητα της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (18/12/87) με την οποία η Ευάνθη Σταυρή Χατζηγιάννη, ο Μάριος Λυσιώτης και ο Κύπρος Νικολάου, οι ενδιαφερόμενοι στις προσφυγές αυτές, διορίστηκαν στη θέση Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων (μόνιμη θέση στη Βουλή των Αντιπροσώπων). Ο κ. Κ. Ηλιάδης, αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 161/88, και ο κ. Γ. Γεωργιάδης, αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 265/88, ήταν μεταξύ των υποψηφίων για διορισμό στις πιο πάνω θέσεις. Κοινή 10 θέση των αιτητών είναι ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας παρερμήνευσε το σχέδιο υπηρεσίας, ιδιαίτερα το μέρος που αφορά τα πρόσθετα προσόντα. Το κείμενο των σχετικών διατάξεων του σχεδίου έχει ως εξής :

15 "Μεταπτυχιακός Πανεπιστημιακός Τίτλος σε κατάλληλο θέμα και 'πείρα στα καθήκοντα της θέσης, θεωρούνται πρόσθετα 'προσόντα' ".

20 Τόσο οι ενδιαφερόμενοι όσο και οι αιτητές συμπεριλήφθηκαν στον κατάλογο των υποψηφίων που συστήθηκαν για διορισμό από την Τμηματική Επιτροπή. Οι υποψήφιοι είχαν υποβληθεί και σε γραπτό διαγωνισμό. Τα αποτελέσματα του γραπτού διαγωνισμού σε ό,τι αφορά τους πέντε υποψηφίους, ήταν τα εξής :

25		Γλώσσα	Μέσος Όρος
	Κ. Ηλιάδης	(80)Γ	82 Αιτητής
30	Γ. Γεωργιάδης	(73)Γ	71 Αιτητής
	Μ. Λυσιώτης	(77)Γ	79 Ε/Μ
	Κ. Νικολάου	(80)Α	81 Ε/Μ
35	Ευ. Σταυρή Χατζηγιάννη	(83)Α	85 Ε/Μ

40 Προτού προχωρήσει στην επιλογή της η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας κάλεσε σε συνέντευξη τους υποψηφίους. Στις συνεντεύξεις μετείχε μετά από πρόσκληση της Επιτροπής, και ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής. Προτού αποχωρήσει ο κ. Χατζηγιάννου διετύπωσε τις απόψεις

του για την απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις που καταγράφηκαν στα πρακτικά. Αφού έλαβαν υπόψη και την αξιολόγηση του Γενικού Διευθυντή οι καθ' ων η αίτηση αξιολόγησαν την απόδοση των πέντε υποψηφίων ως εξής:

K. Νικολάου	(Πάρα Πολύ Καλός)	5
M. Λυσιώτης	(Πολύ Καλός) E/M	10
Eu. Σταυρή Χατζηγιάννη	(Πολύ Καλή)	
K. Ηλιάδης	(Σχεδόν Πολύ Καλός) Αιτητές	
Γ. Γεωργιάδης	(Καλός)	15

Μετά από συνεκτίμηση όλων των στοιχείων που ήταν ενώπιόν της, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων του γραπτού διαγωνισμού, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ενδιαφερόμενοι ήταν οι καταλληλότεροι υποψήφιοι, και τους επέλεξε για διορισμό στις κενές θέσεις.

Θέση των αιτητών είναι ότι η ερμηνεία την οποία απέδωσε η Επιτροπή στην ερμηνεία των προνοιών του σχεδίου υπηρεσίας που αφορούν τα πρόσθετα προσόντα ήταν εσφαλμένη. Η Επιτροπή υιοθέτησε την άποψη ότι οποιοδήποτε από τα δυο προσόντα που καθορίζονται ως πρόσθετα προσόντα στη σχετική παράγραφο του σχεδίου αποτελούσε πρόσθετο προσόν. Για το λόγο αυτό κρίθηκε ότι όλοι οι υποψήφιοι είχαν το πρόσθετο προσόν που προβλέπει το σχέδιο, μεταξύ των οποίων και ο Κύπρος Νικολάου ο οποίος εκτελούσε τα καθήκοντα της θέσης για μεγάλο χρονικό διάστημα πριν από το διορισμό του.

Είναι εισήγηση των αιτητών ότι ο σύνδεσμος "και" απέκλειε την ερμηνεία που απέδωσε στο σχέδιο η Επιτροπή. Η δομή της πρότασης δεν αφήνει, κατά την εισήγηση των αιτητών, άλλη ερμηνευτική εκλογή. Επομένως, η Επιτροπή ενήργησε κάτω από καθεστώς νομικής πλάνης δεδομένου ότι τα σχέδια υπηρεσίας υπέχουν θέση νομοθετήματος. Αντίθετη θέση υιοθέτησαν οι δικηγόροι της Επιτρο-

πής και των ενδιαφερομένων μερών. Η γραμματική ερμηνεία της σχετικής πρότασης, και ιδιαίτερα η αναφορά σε "πρόσθετα προσόντα" άφηνε τουλάχιστο ανοικτή, αν όχι αναλόφευκτη, την ερμηνεία που απέδωσε η Επιτροπή στα σχέδια υπηρεσίας. Η δικαιϊκή υπόσταση των σχεδίων υπηρεσίας και οι κανόνες που διέπουν την ερμηνεία τους από την Επιτροπή αποτέλεσαν αντικείμενο πολλών δικαστικών αποφάσεων (βλέπε μεταξύ άλλων, *Der Parthogh v. C.B.C.* (1984) 3 C.L.R. 635, και *Frangoullides and Another v. Public Service Commission* (1985) 3 C.L.R. 1680). Οι αρχές αυτές συνοψίζονται ως εξής :

(Α) Τα σχέδια υπηρεσίας ενέχουν θέση νομοθετήματος. Οι διατάξεις τους έχουν κανονιστικό χαρακτήρα. Η ρυθμιστική αυτή εξουσία παρά το νομοθετικό της χαρακτήρα αποδίδεται κατ' εξαίρεση στην Εκτελεστική Εξουσία.

(Β) Αντίθετα προς το γενικό κανόνα που ορίζει ότι η ερμηνεία της νομοθεσίας αποτελεί θέμα δικαίου και επομένως ανάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Δικαστικής Εξουσίας, η ερμηνεία των σχεδίων υπηρεσίας εμπίπτει στις αρμοδιότητες του διοικητικού οργάνου (την Ε.Δ.Υ.) που είναι επιφορτισμένο με την εφαρμογή τους. Η εξαίρεση δικαιολογείται από τη φύση και το χαρακτήρα του νομοθετήματος σε συνάρτηση με την αποφασιστική αρμοδιότητα που παρέχεται στην Ε.Δ.Υ. για τη στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η Επιτροπή είναι σε μοναδική θέση να συνεκτιμήσει τα προσόντα για διορισμό με τα καθήκοντα και τις ανάγκες της θέσης που θα πληρωθεί. Ανάγεται επομένως η ερμηνεία των σχεδίων υπηρεσίας στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και, όπως κάθε άλλο θέμα που εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια σώματος, ο δικαστικός έλεγχος περιορίζεται στη διαπίστωση κατά πόσο η Επιτροπή έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας.

Ό,τι πρέπει να αποφασίσουμε είναι αν οι σχετικές διατάξεις του σχεδίου υπηρεσίας περιορίζουν την ευχέρεια της Επιτροπής να θεωρήσει την κατοχή οποιουδήποτε από τα δυο προσόντα που απαριθμούνται ως πρόσθετα προσόντα για τους σκοπούς του σχεδίου. Η απάντηση είναι αρ-

νητική. Η ορολογία της σχετικής παραγράφου του σχεδίου καθιστούσε την ερμηνεία που απέδωσε σε αυτή η Επιτροπή τουλάχιστο λογικά εφικτή, αν όχι αναπόφευκτη. Το σχέδιο δεν καθορίζει την κατοχή πρόσθετου προσόντος που συνθέτουν σωρευτικά μεταπτυχιακός τίτλος και πείρα στη θέση, αλλά απαριθμεί δύο προσόντα που, όπως καθορίζεται, θεωρούνται για τους σκοπούς του σχεδίου πρόσθετα προσόντα. Κατοχή και των δύο προσόντων ενδεχομένως θα ενδυνάμωνε τις διεκδικήσεις του υποψηφίου ο οποίος τα κατείχε. Όμως, κατοχή οποιουδήποτε από τα δύο, ικανοποιούσε τις πρόνοιες του σχεδίου σχετικά με τα πρόσθετα προσόντα. Επομένως, οι εισηγήσεις των αιτητών περί παρερμηνείας των σχεδίων υπηρεσίας δεν ευσταθούν.

Άλλη αμφισβήτηση της απόφασης αφορά τα προσόντα της ενδιαφερόμενης Ευάνθης Σταυρή Χατζηγιάννη. Εκ μέρους του αιτητή Γιαννάκη Γεωργιάδη έχουν διατυπωθεί ερωτηματικά κατά πόσο η ενδιαφερόμενη είχε το μεταπτυχιακό προσόν με το οποίο έχει πιστωθεί και, διαξεντικά, ότι η έρευνα που έγινε στον τομέα αυτό δεν ήταν ενδεδειγμένη. Κανένα στοιχείο δεν έχει προσαχθεί που να τείνει να καταδείξει ότι η έρευνα που έγινε ήταν πλημμελής. Επισημαίνεται ότι ένα από τα προσόντα τα οποία αναγράφονται στον κατάλογο των προσόντων της ενδιαφερομένης - (Μ.Α.) - αποτελεί τίτλος ο οποίος κατά κανόνα παρέχεται μετά από την ολοκλήρωση μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών.

Η διαφορετική αξιολόγηση της απόδοσης του αιτητή Κωνσταντίνου Ηλιάδη από το Γενικό Διευθυντή και την Επιτροπή, σε συσχετισμό και με τις διαφορετικές εκτιμήσεις που έγιναν για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο Μάριο Λυσιώτη δημιουργούν, κατά την εισήγηση του κ. Αγγελίδη, ερωτηματικά τα οποία δεν απαντούνται στην απόφαση της Επιτροπής. Σε αντίθεση με το Γενικό Διευθυντή η Επιτροπή αξιολόγησε την απόδοση του Μ. Λυσιώτη ως "Πολύ Καλή" και εκείνη του Κ. Ηλιάδη ως "Σχεδόν Πολύ Καλή"· ενώ ο Γενικός Διευθυντής αξιολόγησε τον Κ. Ηλιάδη ως "Πολύ Καλό" και τον Μ. Λυσιώτη ως "Σχεδόν Πολύ Καλό". Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η αξιολόγηση της απόδοσης των υποψηφίων από αξιωματούχο της Διοίκησης ο οποίος συμμετέχει στις συνεντεύξεις, δεν ενέχει

τη σημασία και ούτε εξισώνεται με τις συστάσεις του Τμηματάρχη που υπέβαλε βάσει του άρθρου 44(3) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1967 (Ν 33/67) (βλέπε, *Lambis and Others v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 130). Η συμμετοχή αξιωματούχων της Διοίκησης στη διαδικασία των συνεντεύξεων μετά από πρόσκληση της Επιτροπής, αποβλέπει στην ευχερέστερη εξέταση των υποψηφίων αναφορικά με τις γνώσεις τους σε συνδυασμό με τα καθήκοντα της θέσης η οποία θα πληρωθεί. Η συμμετοχή τους συναρτάται με την έρευνα της Επιτροπής για την εξακριβωση της καταλληλότητας των υποψηφίων για διορισμό.

Σε αντίθεση με τις συστάσεις που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 44(3) του Νόμου 33/67 η Επιτροπή δεν έχει υποχρέωση να αιτιολογήσει οποιαδήποτε απόκλιση ή διαφωνία με αξιολόγηση του Τμηματάρχη ή του Διευθυντή. Η αποφασιστική αρμοδιότητα για την αξιολόγηση της απόδοσης των υποψηφίων ανήκει στην Επιτροπή· ούτε οι ερωτήσεις που υποβλήθηκαν είναι ανάγκη να καταγραφούν ούτε οι νοητικές διεργασίες των μελών της Επιτροπής για την αξιολόγηση των υποψηφίων. Όπως επεξηγείται στην υπόθεση *Ektorides v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 2198, 2220, μόνο όταν οι ερωτήσεις που υποβάλλει η Επιτροπή στη διάρκεια των συνεντεύξεων είναι άσχετες με τα καθήκοντα της θέσης ή την πείρα και προσωπικότητα των υποψηφίων, μπορεί εύλογα να υποστηριχθεί ότι γίνεται κατάχρηση της διακριτικής της εξουσίας.

Η σημασία των συνεντεύξεων για την πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού, αποτέλεσε το αντικείμενο πολλών δικαστικών αποφάσεων. (Βλέπε, μεταξύ άλλων, *Christoudias v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 657. *Avraam v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 2321. *Republic v. Panayiotides* (1987) 3 C.L.R. 1081. *Andronikou & Others v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1237). Όπως έχει αναγνωρισθεί, οι συνεντεύξεις ενέχουν μεγαλύτερη σημασία ως στοιχεία κρίσεως της καταλληλότητας των υποψηφίων για την πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού. Κανένα στοιχείο δεν έχει προσαχθεί που να καθιστά την αξιολόγηση της απόδοσης των υποψηφίων στις συνεντεύξεις από την Επιτροπή πλημμελή.

Τέλος, όπως ρητά αναφέρεται στην απόφασή της, η

Επιτροπή συνεκτίμησε όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, περιλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων του γραπτού διαγωνισμού, πριν καταλήξει στην επιλογή των διορισθέντων. Είναι εισήγηση των αιτητών ότι η Επιτροπή περιόρισε την τελική της επιλογή μεταξύ των υποψηφίων την απόδοση των οποίων η ίδια αξιολόγησε ως πολύ καλή και στην περίπτωση του Κύπρου Νικολάου ως πάρα πολύ καλή. Είναι γεγονός ότι έγινε ειδική αναφορά στην απόδοση του Κύπρου Νικολάου και των τεσσάρων άλλων υποψηφίων που κρίθηκαν πολύ καλοί. Το γεγονός αυτό δεν καταδεικνύει ότι παρεγνώρισαν τα προσόντα και γενικά την καταλληλότητα οποιουδήποτε άλλου υποψηφίου. Είναι πρόδηλο ότι έκριναν τους προαναφερθέντες πέντε υποψηφίους ως τους καταλληλότερους για διορισμό. Η προσέγγιση αυτή δεν περιέχει κανένα στοιχείο κατάχρησης εξουσίας ούτε τεκμηριώνεται οποιαδήποτε πλάνη περί τα πράγματα. Το ερώτημα το οποίο πρέπει να απαντηθεί είναι, αν λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων τα οποία είχε ενώπιόν της η Επιτροπή, η απόφασή της ήταν λογικά εφικτή στα πλαίσια της άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας. Η απάντηση είναι καταφατική και για το λόγο αυτό οι προσφυγές απορρίπτονται.

Η επίδικη απόφαση επικυρώνεται στο σύνολό της βάσει του άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.